

ва въ заслужена почивка, той е обиколенъ съ любовта, грижитъ и вниманието на цѣлата къща. И когато умира, погрѣбватъ го на слога на нивата, за да му доставятъ радостта да почива тамъ, дѣто приживѣ е позналъ радости и неволи. А почитьта и признанието на заслугитъ му минува въ паметьта на потомството и то при всѣки случай имъ дава изразъ върху Бѣлчова гробъ наравно съ тия, свързани съ милия споменъ за майката. Тия толкова характерни за селския манталитетъ чувства и настроения — защото сж вродени и спонтанни — сж намѣрили единъ толкова простъ, спонтаненъ и художественъ изразъ, който може да побѣди колическото чувство, толкова естествено при подобни като рисуванитъ отношения у единъ читателъ, чуздъ за този свѣтъ.

По жѣтва, На закѣснѣлата нива, Напастъ божя и Единъ лѣтень день сж отъ кръга на горнитъ два разказа. Сюжетитъ имъ сж различни, но фонътъ имъ е еднакъвъ. Тѣ рисуватъ най-разнообразни отношения и типове подъ настроението отъ този толкова характеренъ фонъ на селския живстъ, каквото прѣдставя лѣтниятъ полски пейзажъ. Въ прѣдаването на това настроение Елинъ-Пелинъ е проявилъ значителна сугжествена сила: ние почти чувствуваме мжчителното чувство на жаждата, задухата и прѣмаляването подъ пламналитъ лъчи на слънцето, почти подушваме специфичния дѣхъ на праха и сушата, и въ въображението ни изпъква страшния призракъ на горещата убийствена стихия. Тази пламнала атмосфера, тази суша и жѣга, която пали и души, това равно, желто еднообразно поле, по което се вие прашенъ пѣтъ и което се губи въ омарата на далечния хоризонтъ — това е фонътъ, върху който Елинъ Пелинъ рисува една млада жетварка, която тъкмо въ момента на най-добритъ пориви на своята душа, пада поразена отъ слънчевъ ударъ; една млада невѣста, която жѣне и оплаква своя затворенъ Лазо, а болниятъ ѝ свекъръ, довлѣкълъ се, за да я повика да се яви въ село прѣдъ властьта, лежи и охка, сломилъ глава на единъ столъ; тѣзи блѣдни, измжчени, почърнѣли отъ жѣга, отъ скръбъ и нужда селяци, които като сѣнки сж се поточили по изгорѣлото поле на черковна лития за дѣждъ; тѣзи несрѣтници, които въ разгара на лѣтната пладня сж се навѣртѣли въ една кръчма край шосето и се залисватъ съ вино, закачки, свирни и игра, а надалечъ отъ тѣхъ жѣтвари, потънали въ потъ, почърнѣли и посърнали отъ пекъ, женатъ, вържатъ снопи и трупатъ кръстци...

Прѣлестни сж нѣколко битови картини — *Кумови гости, Край воденицата, Задушница, Вътрешната мелница и Лѣто*. Това е една прѣлестна сбирка отъ хубави жанрови картини, въ която сж намѣрили изразъ нѣколко много характерни моменти отъ селския животъ. Цѣната на тѣзи картини лежи не толкова въ вѣрния колоритъ, колкото въ художествената композиция на сюжета, която изнася такива релефно очертани типове, каквито сж двамата младоженци, които отиватъ на повратки, Свиленъ и Милена, Стоилка и Станчо, Лазаръ Дебакътъ и Христина и този ревнивъ и жестокъ Лѣпо, който убива своята Войка.

Кумови гости е една идилия въ най-добрия смисълъ на думата. Тя нѣма почти никаква фабула, но затова има прѣлестенъ фонъ —